
Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Weekers aan de minister van Financiën over **het bericht dat de gespreksverslagen van de commissie-Scheltema geheim zullen worden gehouden met als gevolg dat de conclusies van de commissie niet verifieerbaar zullen zijn, terwijl minister Bos volledige openheid van zaken heeft toegezegd.**

□

De heer **Weekers** (VVD): Voorzitter. In de week van de val van DSB heeft de Kamer een onafhankelijk onderzoek afgedwongen om de onderste steen boven te krijgen bij de vraag hoe het zo ver, namelijk tot een faillissement van DSB, heeft kunnen komen. De minister heeft daarop eind oktober een brief aan de Kamer gestuurd. Hierin stelde hij dat er een onderzoek zou komen, uitgevoerd door de commissie-Scheltema, en dat alleen de bevindingen van de commissie-Scheltema en de daaruit getrokken conclusies openbaar zouden worden gemaakt. Mijn fractie en uiteindelijk de hele Kamer konden zich daarbij niet neerleggen, omdat bekend moet zijn waarop de conclusies van een rapport dat door een onafhankelijke commissie is opgesteld, zijn gestoeld. Daarover hebben wij een debat gehad met de minister. De minister heeft toen maximale openheid toegezegd. Uiteindelijk heeft de minister van mijn fractie in elk geval het voordeel van de twijfel gekregen. De VVD-fractie heeft de commissie-Scheltema het vertrouwen geschonken om de hele waarheid boven tafel te krijgen.

Wat schetst vervolgens mijn verbazing? Afgelopen vrijdag heeft een speler in de DSB-affaire die een niet-onbelangrijke rol heeft vervuld in de laatste weken, de heer Pieter Lakeman, zijn medewerking aan deze commissie opgezegd omdat hij niet wil meewerken aan een "doofpotcommissie". Hij zei dat de commissie hem heeft geschreven dat alle gespreksverslagen volkomen geheim worden gehouden en dat de consequentie daarvan is dat niemand de inhoud van het rapport dat verschijnt, kan controleren. Voor hem is dat onacceptabel.

Daarover heb ik de volgende vragen aan de minister. Klopt het dat die gespreksverslagen volkomen geheim worden gehouden? Klopt het dat de minister van Financiën deze wel krijgt maar deze vervolgens onder de pet houdt? Wat is erop tegen om die gespreksverslagen openbaar te maken en als bijlage bij het rapport te voegen zodat niet alleen de Kamer, maar iedereen er kennis van kan nemen? Is de minister van Financiën bereid met de commissie-Scheltema te praten om ervoor te zorgen dat het protocol wordt aangepast zodat iedereen, dus ook de Kamer, straks kan controleren waarop de conclusies van de commissie-Scheltema zijn gestoeld? Bij de DSB-affaire moet immers alle schijn worden weggenomen dat wat dan ook in de doofpot verdwijnt. De hele waarheid moet boven tafel komen.

□

Minister **Bos**: Voorzitter. De laatste conclusie van de heer Weekers is mij uit het hart gegrepen. Dit kabinet en deze minister is er veel aan gelegen om ervoor te zorgen dat

de hele waarheid en niets dan de waarheid boven tafel komt. Ik begrijp dat het voor de Kamer niet acceptabel is als zij alleen maar conclusies krijgt voorgeschoteld en op geen enkele manier kan verifiëren op grond waarvan die conclusies zijn getrokken. Ik herhaal daarom de toezegging die ik de Kamer eerder heb gedaan: ik heb de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de Kamer meer informatie krijgt dan alleen maar de conclusies en ik ben bereid om zo nodig de grenzen van de geheimhoudingsplicht van de Wet op het financieel toezicht op te zoeken. Die toezegging geldt ook voor de problematiek die de heer Weekers vandaag aan de orde stelt.

Daarbij maak ik wel één kanttekening. De commissie-Scheltema is op ons aller verzoek een onafhankelijk werkende commissie. Dat betekent dat zij ook onafhankelijk is in het kiezen van de eigen werkwijze die wat de commissie betreft de meeste kans biedt op waarheidsvinding. Ik ben ten volle bereid om met de commissie te praten over de manier waarop wij gevolg kunnen geven aan de toezegging die ik de Kamer eerder heb gedaan, namelijk om ervoor te zorgen dat de Kamer kan verifiëren op grond waarvan conclusies zijn getrokken. Ik wil echter niet met de commissie praten om te interveniëren in haar werkwijze omdat dat de onafhankelijkheid van de commissie zou aantasten.

De heer **Weekers** (VVD): Het gaat ons er niet om dat de minister zich bemoeit met de inhoud van het onderzoek. Wij willen ook een onafhankelijk onderzoek. Dat delen wij met de minister. Het mag echter niet zo zijn dat bepaalde spelers in de DSB-affaire zeggen niet mee te willen werken omdat bepaalde zaken straks niet verifieerbaar zijn voor het publiek en de Tweede Kamer. Ik wil straks toch echt een rapport hebben waarmee wij ook iets kunnen, want anders kan de Kamer beter meteen een parlementaire enquête naar de DSB Bank instellen. De Kamer heeft ingestemd met deze commissie opdat heel snel de volledige waarheid boven tafel komt. Ik wil nogmaals de toezegging van de minister dat de Kamer alle stukken krijgt die hij en zijn ministerie van de commissie-Scheltema zullen krijgen. Dan kan de Kamer verifiëren of de conclusies die de commissie-Scheltema zal trekken, door de onderliggende stukken en gesprekken geschraagd worden.

Deelt de minister de opvatting dat het van belang is dat ook een persoon als de heer Lakeman gehoord wordt en wil hij de zorg die in de Kamer leeft – althans, in elk geval bij de VVD-fractie – aan de heer Scheltema overbrengen?

Minister **Bos**: Ik zal die zorgen overbrengen aan de heer Scheltema. Dat lijkt mij geen probleem. Ik begrijp de zorg van de heer Weekers voor een situatie waarin personen niet willen meewerken omdat de informatie niet verifieerbaar zou zijn. Ik maak daarbij twee opmerkingen. Het zou ook een zorgelijke situatie zijn als personen niet zouden willen meewerken omdat de verslagen van de gesprekken met hen openbaar worden gemaakt. De commissie en niemand anders moet de afweging maken wat op zo'n moment belangrijker is. Ten slotte staat het de heer Lakeman en anderen vrij om onder alle omstandigheden zelf de verslagen van de gesprekken met de commissie vrij te geven en openbaar te maken, zodat het dus altijd verifieerbaar blijft. Ook op die manier zou er een mouw aan gepast kunnen worden, maar niettemin herhaal ik mijn toezegging dat ik daarover

Bos

zonder te interveniëren het gesprek met de commissie zal aangaan. Of dat ertoe zal leiden dat uiteindelijk alle stukken die ik zie, ook een op een aan de Kamer gestuurd kunnen worden, is wat mij betreft alleen afhankelijk van wat de wet mij toestaat. Ik kan me niet voorstellen dat de heer Weekers van mij vraagt om de wet in dat opzicht te overtreden, maar ik herhaal dat ik bereid ben om de grenzen van de wet op te zoeken.

De heer **Tony van Dijck** (PVV): Ook de fractie van de Partij voor de Vrijheid heeft al aangegeven dat dit onderzoek eigenlijk een farce is. De heer Lakeman had het over een doofpotcommissie. Ik vraag mij af wat de waarde van dit onderzoek is als mensen die benaderd worden en een cruciale rol hebben vervuld, zomaar hun medewerking aan dat onderzoek kunnen weigeren en daarmee de deur dichtgooien voor de commissie. Als iedereen weigert, heeft de commissie dus geen munitie en kan zij helemaal niks produceren. Welke middelen hebben de commissie en de minister om mensen te verplichten hun medewerking te geven aan dit onderzoek?

Minister **Bos**: Ik heb geen middelen om mensen daartoe te verplichten, maar ik vind wel dat de heer Van Dijck een overtuigend pleidooi levert voor het uitgangspunt dat de heer Lakeman er goed aan zou doen om medewerking te blijven verlenen aan dit onderzoek.

De heer **Irrgang** (SP): De minister zegt dat hij bereid is de grenzen van de wet op te zoeken, maar daarbij zegt hij natuurlijk niet of dat ook tot resultaat zal hebben dat zowel de Kamer als het publiek kennis kan nemen van die achtergrondgesprekken. Daar zit natuurlijk wel het probleem en dat zegt de minister zelf ook. Als dat niet succesvol is, zal de SP-fractie om een parlementair onderzoek vragen of aansluiting vragen bij het parlementair onderzoek van de commissie-De Wit. Het resultaat kan namelijk niet zijn dat het niet zal lukken. Daarom zeg ik de minister nogmaals dat het niet alleen van belang is dat hij de grenzen van de wet opzoekt, maar dat dit ook tot voldoende resultaat leidt.

Minister **Bos**: Dat ben ik uiteraard met de heer Irrgang eens. Daarop zijn al mijn inspanningen gericht. Tegelijkertijd heb ook ik mij aan de wet te houden en dat zal de heer Irrgang begrijpen. Ik wil hem erop opmerkzaam maken dat ook het parlementaire enquêterecht vertrouwelijkheid, als dat in de wet is vastgelegd, niet uitschakelt. Elk instrument is dus aan beperkingen onderhevig. Voor mij staat voorop dat een onderzoeksrapport op tafel komt dat een eind maakt aan speculaties en onzekerheden en waarin een gezaghebbend antwoord wordt gegeven op een aantal vragen. Dat betekent dat de conclusies verifieerbaar moeten zijn voor het bredere publiek, en zeker voor Kamerleden. Daarop zijn mijn inspanningen gericht. Ik heb er vertrouwen in dat dit zal lukken.

Mevrouw **Blanksma-van den Heuvel** (CDA): Ook voor de CDA-fractie is het ontzettend belangrijk dat in dit dossier de onderste steen boven komt. Wanneer de conclusies er zijn, moeten deze in ieder geval voor de Kamer verifieerbaar zijn. Ik ben blij met de toezegging van de minister dat hij met de commissie zal bespreken wat wel en wat niet openbaar kan worden gemaakt. Ik

wil de minister vragen of hij, wanneer hij dit gesprek met de commissie heeft gevoerd, de Kamer daarover wil informeren voordat de commissie verder gaat met het onderzoek.

Minister **Bos**: Daar heb ik twijfels bij, want ik zou niet willen dat het onderzoek in de vertraging raakt omdat wij eerst nog een gesprek met elkaar te gaan hebben. Ik wil gewoon dat het onderzoek kan doorgaan. Dan zal ik er vervolgens ook voor zorgen dat het voor de Kamer niet als een verrassing zal komen op welke manier ik van plan ben aan haar te rapporteren. Als er aanleiding zou zijn om daarmee niet tevreden te zijn, zal men daarover tijdig met mij kunnen debatteren.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter. De commissie is al tweeënhalve maand bezig. De brief die wij hebben gehad, is van 29 oktober. Is het niet rijkelijk laat om nu nog dit soort discussies te hebben? Waarom heeft minister Bos er niet voor gezorgd dat de Kamer zoals haar toekomt, alle informatie krijgt die nodig is om de conclusies te verifiëren? Waarom nu nog deze discussie? Waarom verschuilt de minister zich nog steeds achter de regelgeving? Waarom zegt hij niet gewoon dat alle informatie die naar hem gaat, ook naar de Kamer gaat?

Minister **Bos**: Mevrouw de voorzitter. Mevrouw Verdonk is een van de Kamerleden geweest die erop hebben aangedrongen dat het onderzoek onafhankelijk zou zijn. Dat betekent ook dat ik me niet ga bemoeien met hoe het onderzoek wordt verricht. Het gaat hier over een werkwijze die de commissie zelf heeft gekozen, omdat zij denkt dat deze de meeste kans biedt dat de waarheid op tafel komt. Alle overige afspraken die ik memoreer over hoe ik de Kamer zal rapporteren, zijn al in november in het debat met de Kamer aan de orde geweest.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor deze antwoorden.